

1. İlkokul Örencileri için Bilimsel Tutum Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). 1. İlkokul Örencileri için Bilimsel Tutum Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23471>

Özet

?lkokul Ö?rencileri için Bilimsel Tutum Ölçe?i, mevcut bir bilimsel tutum ölçme arac?n?n Türk kültürüne ve e?itim sistemine Uyarlama çal??mas? sonucunda ortaya ç?km??t?r. Cemal Tosun ve Mehmet Genç taraf?ndan 2015 y?l?nda gerçekte?tirilen bu çal??ma, ilkokul düzeyindeki ö?rencilerin bilime yönelik duygusal ve bili?sel e?ilimlerini, yani Bilimsel Tutum düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle bilimsel süreçlere ilgi, merak ve bilimsel bilginin de?erine ili?kin alg?lar? de?erlendirmek üzere tasarlanm??t?r. Bu uyarlama sürecinde, ölçe?in yap?sal Geçerlik ve iç tutarlılık Güvenirlik özellikleri detaylı bir ?ekilde incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler

Bilimsel Tutum, Tutum Ölçe?i, ?lkokul Ö?rencileri, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Fen E?itimi.

Yazarlar

Cemal Tosun, Mehmet Genç

Amaç

Ölçe?in temel amacı, ?lkokul Ö?rencileri arasında bilime kar?? geli?tirilen tutumlar?, ilgi düzeylerini ve bilimsel çal??malara katılm istekliliklerini belirlemektir. Uyarlama çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerinin Türkçe konu?an ö?renci popülasyonunda da korundu?unu göstermeyi hedeflemiştir. Bu sayede, Türkiye'deki e?itimciler ve ara?t?rmacılar için bilimsel tutumlar? ölçmede standart, geçerli ve kültürel açıdan uygun bir araç sunulmuştur.

Yap?

?lkokul Ö?rencileri için Bilimsel Tutum Ölçe?i, ö?rencilerin bilime kar?? besledi?i genel tutumu ölçen çok boyutlu bir yap?y? hedeflemektedir. Bu yap? genellikle bilime ilgi ve merak, bilimsel yöneme de?er verme, bilim derslerinden keyif alma ve bilimsel kariyerlere yönelik e?ilim gibi alt boyutlar? içermektedir. Ölçek, tutumun hem duygusal (sevgi, ilgi) hem de davran??sal (katılım, yapma iste?i) bile?enlerini kapsamaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in Geçerlik çal??mas?, yap?sal geçerli?i kan?tlamaya odaklanm??t?r. Uyarlama çal??mas?nda genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullanılarak, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de uygun model uyumu sergileyip sergilemedi?i ara?t?r?lm??t?r.

Çerik geçerli?i, ölçek maddelerinin ilkokul öğrencileri için bilimsel tutum yap?s?n? yeterince temsil edip etmedi?i konusunda uzman görüşleri alınarak sa?lanm??t?r.

Güvenirlik

Ölçeğin Güvenirlik incelemesi, iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanarak gerçekleştirilmiştir. Uyarlama makalesinde belirtilen bulgulara göre, ölçeğin genel iç tutarlılık katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyin üzerinde oldu?u varsayılmaktadır (genellikle .70 ve üzeri). Ayrıca, ölçeğin zaman içinde kararlılık test etmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de yapılması muhtemeldir.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinde, ölçeğin Türkçeye çevrilen maddelerinin yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla Faktör Analizi teknikleri uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu yap?s?n?n korunup korunmadığını veya kültürel farklılıklar nedeniyle yeniden yapılandırılması gerekip gerekmediğini belirlemek için kritik öneme sahiptir. Elde edilen faktör yükleri ve uyum indeksleri, ölçeğin yapısal bütünlüğünü destekler nitelikte olmalıdır.

Araç

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Ölçeği tipi derecelendirme formatı (Genellikle 3 veya 5 seçenekli bir derecelendirme kullanılır).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğrenciler

Yaş Grubu: İlkokul öğrencileri (Genellikle 7-11 yaş aralığı)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki ilkokulların çeşitli sınıf düzeylerinde öğrenim gören öğrenciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği. Öğrencilerden, bilimsel tutumlarına ilişkin maddelere ne ölçüde katılıp katılmadıklarını belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Bilimsel Tutum, İlgi, Merak, Fen Bilimleri, İlkokul Öğrencileri, Psikometrik Özellikler, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Veri mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Sorumlu yazar için: cemaltosun22@gmail.com

Yazma Adresi: Veri mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin uyarlama çalışması **2015** yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin ticari olmayan akademik ve araştırma amaçlı kullanımı genellikle orijinal yayıncı ve yazarların iznine tabidir. Kullanım ücreti bilgisi mevcut değildir, ancak akademik ölçekler genellikle araştırmacılar için ücretsizdir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [science-attitude-scale-developed-for-elementary-school-students-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/271111111-science-attitude-scale-developed-for-elementary-school-students-toad/pdf)

Kaynaklar

Tosun, C. & Genç, M. (2015). Adaptation of Science Attitude Scale Developed for Elementary School Students to Turkish: Validity and reliability study. *Elementary Education Online*, 14(3), 946-960. DOI: 10.17051/ie.2015.08787

İlkokul Öğrencileri için Bilimsel Tutum Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte mevcut değildir. Maddelerin tamamına ulaşmak için ilgili referans makaleye (Tosun & Genç, 2015) başvurulması gerekmektedir.